

För Västmanland nya gaddsteklar

[Aculeata new to the province of Västmanland (Hymenoptera)]

GÖRAN E. NILSSON

Västmanlands gaddsteklar har rönt föga uppmärksamhet. Av Sveriges omkring 60 pompilid-arter är enligt Wolf (1969, 1972a) endast två funna i Västmanland. Att landskapets sphecid-fauna är dåligt känd har uppmärksamats av Lomholdt (1976). Nyligen har dock Axelsson (1982) meddelat 18 för Västmanland nya sphecid-arter.

Solbacken i Kärro socken, 15 km sydöst om Västerås, är ett lövskogsdominerat område beläget vid Mälaren. Där har jag under somrarna 1982 och 1983 insamlat gaddsteklar, främst av familjerna Pompilidae, Eumenidae och Sphecidae. Insamlingen har bl a skett med hjälp av fönsterfällor och gulskålar (gula fotoskålar innehållande vatten + diskmedel). De sistnämnda visade sig ge goda fångster, särskilt av de svår-fångade pompiliderna.

De insamlade steklarna har artbestämts enligt Pulawski (1963), Wolf (1972b), Blüthgen (1961), Richards (1980), Spradbery (1973), Lomholdt (1976), Merisuo (1973) och Landin (1971). Jag vill tacka Rune Axelsson för hjälp vid sphecid-bestämningen.

Artlista

Listan upptar de arter från Solbacken som tidigare ej är funna i Västmanland. Systematiken följer Erlandsson (1971), Wolf (1969) och Lomholdt (1976).

MYRMOSIDAE: *Myrmosa melanocephala* (Fabr.). POMPILIDAE: *Priocnemis cordivalvata* Haupt, *P. e. exaltata* (Fabr.), *P. e. valkeilai* Wolf, *P. f. femoralis* (Dahlb.), *Calicurgus h. hyalinatus* (Fabr.), *Dipogon nitidum* (Haupt), *D. v. variegatum* (L.), *D. hircanum* (Fabr.), *Auplopus carbonarius* (Scop), *Aracnospila a. anceps* (Wesm.), *A. r. rufa* (Haupt), *A. spissa* (Schiodte), *Agenioideus cinctellus* (Spin.). EUMENIDAE: *Ancistrocerus nigricornis* (Curt.), *A. oviventris* (Wesm.), *Symmorphus crassicornis* (Panz.), *S. bifasciatus* (L.), *Pareuodynerus notatus* (Jur.). SPHECIDAE: *Diodontus medius* Dahlbom, *Passaloecus singularis* Dahlbom, *Psenulus pallipes* (Panzer),

Gorytes laticinctus (Lep.), *Nysson trimaculatus* (Rossi), *N. dimidiatus* Jurine, *Trypoxylon attenuatum* Smith, *Crabro cribrarius* (L.), *Ectemnius rubicola* (Duf. & Perris), *Entomognathus brevis* (v.d. Lind), *Rhopalum coarctatum* (Scop.), *Crosocerus quadrimaculatus* (Fabr.), *C. pusillus* Lep. & Br., *C. podagricus* (v.d. Lind.).

Summary

A list is presented of 33 species of Aculeata new to the province of Västmanland. The material was collected at Solbacken, Kärro, 15 km south-east of Västerås, during the summers of 1982 and 1983.

Litteratur

- Axelsson, R. 1982. Rovsteklar fångade i fönsterfällor i mellersta Sverige. – Ent. Tidskr. 103:78-80.
 Blüthgen, P. 1961. Die Faltenwespen Mitteleuropas (Hymenoptera, Diptera) – Abh. Dts. Akad. Wiss. Berlin (Chem., Geol., Biol.) Nr. 2.
 Erlandsson, S. 1971. Catalogus Insectorum Sueciae XIX. Hymenoptera: Aculeata. – Ent. Tidskr. 92:87-94.
 Landin, B.-O. 1971. Fältfauna/Insekter 2:2. Stockholm.
 Lomholdt, O. 1976. The Sphecidae of Fennoscandia and Denmark. – Fauna ent. scand. 4:1-2.
 Merisuo, A. K. 1973. Beiträge zur Kenntnis der finnischen Arten der Gattung *Passaloecus* Schuckard (Hym., Sphecoidea). – Ann. ent. fenn. 39:108-119.
 Pulawski, W. 1963. Kulcze do oznaczania owadów Polski XXIV: Zeszyt 57-62, Sapygidae, Scoliidea, Tiphidae, Methocidae, Myrmosidae, Mutillidae. Warszawa.
 Richards, O. W. 1980. Handbooks for the Identification of British Insects VI:3(b), Scoliidae, Vespoidea and Sphecoidea. London.
 Spradbery, J. P. 1973. Wasps. London.
 Wolf, H. 1969. Catalogus Insectorum Sueciae XVII. Hymenoptera: Pompiloidea. – Opusc. ent. 34:12-16.
 Wolf, H. 1972a. Nachtrag zum Catalogus Insectorum Sueciae, Hymenoptera: Pompiloidea. – Ent. Tidskr. 93:83-87.
 Wolf, H. 1972b. Insecta Helvetica Fauna 5. Hymenoptera: Pompilidae. Zürich.

Göran E. Nilsson
 Banérgatan 5 A, S-752 37 Uppsala